JÄRVENPÄÄ

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Järvenpään asianhallintajärjestelmässä

Aika 09.09.2026, klo 17:00 - 17:31

Paikka Järvenpää-talo, Kokoushuone 9

Käsitellyt asiat

§ 20 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus sekä pöytäkirjan tarkastaminen

§ 21 Ilmoitusasiat

§ 22 Työohjelma 2026

§ 23 Tarkastuslautakunnan talousarvio 2027

§ 24 Tarkastuslautakunnan kokoukset 2027

JÄRVENPÄÄ

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Järvenpään asianhallintajärjestelmässä

Saapuvilla olleet jäsenet

Niko Kotilainen, puheenjohtaja
Markku Tenhunen, 1. varapuheenjohtaja
Maria Gnosspelius
Kari Haapanen
Tuulia Hongisto
Antti Honkanen
Markus Lummi
Teemu Ovaska, varajäsen Seppo Heino
Hanna Sinkko, saapui 17:04
Minna-Maria Solanterä
Laura Virkkunen

Muut saapuvilla olleet

Ville Rantanen, tarkastuslautakunnan sihteeri, sihteeri

Poissa

Seppo Heino

Allekirjoitukset

Niko Kotilainen	Ville Rantanen
Puheenjohtaja	Sihteeri

JÄRVENPÄÄ
Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Järvenpään asianhallintajärjestelmässä

§ 20
Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus sekä pöytäkirjan tarkastaminen

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen. Pöytäkirjan tarkastamisesta päättäminen.

Pöytäkirja pidetään nähtävänä Järvenpään kaupungin tietoverkossa 10.9.2026 alkaen.

Ehdotus

Kokous todetaan lailliseksi ja päätösvaltaiseksi. Pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa.

Päätös
Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

JÄRVENPÄÄ
Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Järvenpään asianhallintajärjestelmässä

§ 21
Ilmoitusasiat

Tilintarkastuksen työohjelman esittely vuodelle 2026, JHT Minna Ainasvuori

Ehdotus

Merkitään ilmoitusasiat tiedoksi.

Käsittely:

Tarkastuslautakunta siirsi ilmoitusasian myöhempään kokoukseen.

Päätös
Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

JÄRVENPÄÄ
Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Järvenpään asianhallintajärjestelmässä

Tarkastuslautakunta, § 38,07.10.2025
Tarkastuslautakunta, § 39,07.10.2025
Tarkastuslautakunta, § 22, 09.09.2026

§ 22
Työohjelma 2026

JARDno-2025-1895

Tarkastuslautakunta, 07.10.2025, § 38

Kuntalain 121 §:n 4 momentin mukaan tarkastuslautakunnan on laadittava arviointisuunnitelma.
Järvenpäässä tarkastuslautakunta on tavannut suunnitella työskentelyään kahdella tasolla. Arviointisuunnitelmassa määritetään arviointityön sisältöä yleispiirteisesti koko valtuustokauden ajalle. Vuosittain laadittavassa työohjelmassa lautakunta sen sijaan sopii yksityiskohtaisesti kyseisen vuoden arviointityön kohteista, työnjaosta ja menetelmistä.

Sekä arviointisuunnitelmaa että työohjelmaa voidaan tarkistaa lautakunnan päätöksellä.

Ehdotus

Tarkastuslautakunta päättää hyväksyä arviointisuunnitelman valtuustokaudelle 2025–2029.

Päätös
Tarkastuslautakunta päätti hyväksyä arviointisuunnitelman valtuustokaudelle 2025–2029.

Tarkastuslautakunta, 07.10.2025, § 39

Työohjelma on arviointisuunnitelmaa täsmentävä asiakirja, jossa lautakunta sopii yksityiskohtaisesti tilikautta koskevan arviointityön kohteista, työnjaosta ja menetelmistä.
Päätettävänä oleva työohjelma koskee tilikautta 2025 ja sitä sovelletaan, kunnes arviointikertomus on annettu.

Ehdotus

Tarkastuslautakunta päättää hyväksyä työohjelman tilikaudelle 2025.

Päätös
Tarkastuslautakunta päätti hyväksyä työohjelman tilikaudelle 2025.

Tarkastuslautakunta, 09.09.2026, § 22

Valmistelija / lisätiedot:

Ville Rantanen, tarkastuslautakunnan sihteeri, ville.rantanen@jarvenpaa.fi

Työohjelma on arviointisuunnitelmaa täsmentävä asiakirja, jossa lautakunta sopii yksityiskohtaisesti tilikautta koskevan arviointityön kohteista, työnjaosta ja menetelmistä.
Päätettävänä oleva työohjelma koskee tilikautta 2026 ja sitä sovelletaan, kunnes arviointikertomus on annettu.

Ehdotus

Tarkastuslautakunta päättää hyväksyä työohjelman tilikaudelle 2026.

Päätös
Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

JÄRVENPÄÄ

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Järvenpään asianhallintajärjestelmässä

Talous- ja konsernijaosto, § 15,29.04.2026
Talous- ja konsernijaosto, § 19,27.05.2026
Kaupunginhallitus, § 181,15.06.2026
Tarkastuslautakunta, § 23, 09.09.2026

§ 23
Tarkastuslautakunnan talousarvio 2027

JARDno-2026-595

Talous- ja konsernijaosto, 29.04.2026, § 15

Valmistelijat / lisätiedot:

Henri Seppänen, Taloussuunnittelupäällikkö, henri.seppanen@jarvenpaa.fi

Liitteet

1 TA2027 aikataulu ja lähtötietoja

Vuosien 2027-2030 taloussuunnitelman laadinta on käynnistymässä. Maan hallituksen kehysneuvottelut käytiin 21.-22.4. ja huhti-toukokuun aikana kunnat saavat käyttöönsä ennakolliset arviot vuosien 2027-2030 valtionosuuksista ja mahdollisesti muuttuvista tehtävistä ja velvoitteista. Samassa tahdissa valmistuvat myös arviot kuntien lähivuosien verotuloista. Tällä hetkellä tiedot ovat edelleen vajavaiset, mutta jo nyt on tunnistettu tiettyjä tekijöitä, jotka tulevat vaikuttamaan kaupungin taloustilanteeseen ja huomioitavaksi taloussuunnitelman laadinnassa. Selkeitä, merkittäviä muutoksia aikaisempaan aiheuttaa ainakin seuraavat tekijät:

- verotulot näyttävät heikon talouskasvun seurauksena jäävän selvästi voimassa olevia arvioita matalammiksi, joten kaupungin rahoituspohja heikkenee
- valtionosuuksiin kohdistuu jälleen uusia leikkauksia, mikä heikentää kaupungin rahoitusta
- ateria- ja siivouspalvelujen onnistunut kilpailutus vähentää kaupungin kuluja
- palveluverkkosuunnitelmaesitykset eivät näytä johtavat tilankäytön tehostumiseen, vaan toimintoja esitetään monelta osin laajennettavan, mikä lisää tilojen ylläpitokustannuksia ja paineita lisäsatsauksiin myös varsinaisessa toiminnassa
- tarkentuneiden kuntoarvioiden mukaiset rakennusten korjaustarpeet lisää talonrakennuksen investointipaineita. Myös kunnallistekniikan investointiohjelmaan on tehty merkittäviä lisäysesityksiä ja liikuntapalveluissa tavoitellaan hankkeiden aikaistuksia.

Taloussuunnitelman valmistelu noudattaa lähivuosien prosessia ja taloussuunnitelmakehys on kaupunginhallituksen päätettävänä 15.6.2026. Kehys määrittää raamin, johon palvelualueet ovat velvoitettuja suunnittelemaan toimintansa. Lautakuntien tulee antaa esityksensä vuoden 2027 talousarvioksi syyskuun aikana. Kaupunginjohtajan talousarvioesitys tuodaan kaupunginhallituksen käsittelyyn 26.10.2026 ja kaupunginhallitus antaa 2.11.2026 oman esityksenä vuosien

2027-2030 taloussuunnitelmasta valtuustolle. Samassa kokouksessa tehdään esitykset myös vuosien 2027-2036 investointiohjelmasta ja vuoden 2027 veroperusteista. Valtuusto päättää edellä mainituista asioista kokouksessaan 16.11.2026.

Ehdotus
Esittelijä: Iiris Laukkanen, kaupunginjohtaja

Talous- ja konsernijaosto päättää merkitä taloussuunnitteluaikataulun ja lähtötilanteen tiedoksi.

Päätös
Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Talous- ja konsernijaosto, 27.05.2026, § 19

Valmistelijat / lisätiedot:

Henri Seppänen, Taloussuunnittelupäällikkö, henri.seppanen@jarvenpaa.fi

Liitteet

1 TA2027 tilanne - Talko 27.5.2026

Näkymä taloussuunnittelukauteen

Kaupungin tulos on tämänhetkisten ennusteiden mukaan kuluvana vuonna 5,8 miljoonaa euroa alijäämäinen, kun huomioidaan palvelualueiden ennusteiden lisäksi ateria- ja siivouspalvelusopimuksella saavutettava säästö. Vuoden 2025 lopussa kaupungin taseessa oli 29,9 miljoona euroa kertynyttä ylijäämää, joten vuoden 2026 lopussa jäljellä olisi ennusteen toteutuessa 24,1 M€. Päivitetyn investointien 2026 toteuma-arvion ja tilinpäätösennusteen mukaisesti kuluvana vuonna otetaan lisää velkaa otetaan 10,3 miljoonaa euroa, jolloin sitä on vuoden lopussa 249 miljoonaa euroa. Muutetun talousarvion (KV 18.5.2026) mukaisesti toteutuessaan kaupungin tulos olisi -6,1 M€ alijäämäinen**,** ylijäämäpuskuria olisi vuoden lopussa 23,9 M€ ja lisää velkaa otettaisiin 11,5 M€, jolloin sitä olisi vuoden lopussa 250,3 M€.

Kuntakenttään on viime vuosina kohdistunut suuria muutoksia. Soteuudistus heikensi pysyvästi Järvenpään verorahoitusta 6,7 miljoonalla eurolla ja vuodelta 2027 leikataan vielä kertaluonteisesti 1,9 miljoonaa euroa. TE-palvelujen järjestämisvastuun myötä rahoitusvastuut on kasvaneet ja heikkona pysyvä työllisyystilanne heijastuu edelleen kaupungin kustannuksiin. Valtionosuusjärjestelmän uudistus keskeytyi ainakin hetkellisesti, eikä kiinteistöverotuksen uudistuksista ole saatu uutta tietoa. Toteutusajankohdat voivat kuitenkin toteutua alkavalla taloussuunnitelmakaudella, mutta muutosten kuntakohtaisista vaikutuksista ei tällä hetkellä ole tietoa. Talouskasvu ei edelleenkään ole käynnistynyt ja käänteen ennakointi on nykyisessä maailmanpoliittisessa tilanteessa lähes mahdotonta. Korkea työttömyys ja vähäinen rakentaminen näkyvät kaupungin kaikissa verotuloissa ja ennusteet ovat selvästi aiempaa matalammat. Valtion velkaantuminen heijastuu kuntien talouteen

valtionosuusleikkauksina ja tehtävien siirtoina ilman menojen kompensointia. Taloussuunnitelmavuosien verorahoituksen tasoon liittyy näin ollen merkittäviä heikennyksiä ja jälleen myös epävarmuuksia tulevista muutoksista.

Tämänhetkisin tiedoin kaupungin verorahoituksen riittävyys tehtäviin nähden on heikkenemässä merkittävästi. Investointeihin kohdistuu uusia korotuspaineita ja tehtävien lisääntyessä, palvelutarpeiden muuttuessa ja kustannusten kasvaessa toiminnan menopaineet ovat huomattavia. Korkotasot ovat jälleen nousussa, mikä kasvavien lainamäärien myötä haastaa taloustilannetta entisestään. Nykyisillä veroasteilla, investoinneilla, palveluilla ja kustannustasoilla kaupungin rahoitus on riittämätön kattamaan sekä toiminnasta että investoinneista aiheutuvat menot.

Kehyksen laadintaperiaatteet

Kehys laaditaan vuosiksi 2027-30. Aikaisempien vuosien laadintaperiaatteiden mukaisesti sitovuustasojen määrärahat ovat nettositovia koko taloussuunnitelmakauden osalta. Näin ollen, mikäli sitovuustasolla jää käyttämättä määrärahaa vuodelta 2027, voivat lautakunnat esittää vuoden 2027 tilinpäätöksen laadinnan yhteydessä käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella kertaluonteisia määrärahalisäyksiä tuleville vuosille. Vastaavasti mikäli määräraha ylittyy, tulee lautakunnan esittää viimeistään vuoden viimeiselle valtuustolle, miten ylitys tullaan kattamaan saman taloussuunnitelmakauden eli vuosien 2028-30 määrärahoista.

Järvenpään Veden kehyksen laadinnassa on tarkastelu liikelaitoksen tulorahoituksen riittävyyttä suhteessa käyttötalous- ja investointimenoihin. Kehystä ei ole laadittu toimintakatetasolla, vaan liikelaitoksen tuloksen tulee olla riittävä siten, että vesilaitoksen menot saadaan katettua ilman lainarahoitusta. Tavoitteeseen päästäkseen Veden tulee tasapainottaa rahoitus eli asiakasmaksutulot sekä toimintakulut tai investoinnit.

Taloussuunnitelmakehyksen valmistelun reunaehdot ja tilanne

Kehyksen laadinnassa huomioidaan kaupungin nykyinen taloustilanne sekä viimeisimmät taloussuunnitelmakautta koskevat verotulo- ja valtionosuusennusteet, viimeisimmät käytettävissä olevat tiedot kuntien muuttuvista tehtävistä, rahoitus- ja kustannuseristä sekä kehyksen laadinta-aikataulussa päivitettävät investointiohjelmatiedot.

Kaupungin uusi strategia hyväksyttiin huhtikuussa (KV 20.4.2026 § 22). Strategian mukaisesti kaupunki päämääränä on olla elinvoimainen kasvukaupunki, jonka talous on tasapainossa ja rahoitus harkittua, mitä tullaan mittaamaan mm. taseen kertyneen ylijäämän ja lainamäärän perusteella. Uuden strategian mittareille ei vielä ole asetettu numeerisia tavoitearvoja, joten taloussuunnitelmakehyksen valmistelussa on nojauduttu aiemman strategian tavoitetasoihin, joiden mukaisesti vuonna 2030 taseen kertynyt ylijäämä olisi vähintään 25 miljoonaa euroa ja lainamäärä korkeintaan 301 miljoonaa euroa. Tämänhetkisten valmistelutietojen valossa tavoitteet eivät ole saavutettavissa ilman taloutta sopeuttavia toimenpiteitä.

Yleisellä tasolla taloustavoitteisiin pääsemiseksi voidaan hyödyntää toimintaan kohdistuvia sopeutuksia, investointeihin tehtäviä karsintoja ja veroperusteisiin

tehtäviä muutoksia. Alustavien laskelmien perusteella verotulojen ja valtionosuuksien heikentyminen samanaikaisesti menolisäysten kanssa johtaa tilanteeseen, jossa tulee arvioitavaksi toiminnan sopeutuksen rinnalla myös veroperusteisiin tehtävät muutokset. Aiemmat toimintaan kohdennetut sopeutustoimet huomioiden nykyisten palvelujen tuottaminen samassa laajuudessa ja sisällöin vielä entistä edullisemmin on haastavaa. Käytännössä merkittävämpi toiminnasta sopeuttaminen vaatinee kaupungin palvelutarjonnan supistamista.

Aiemman strategian mukaisen vuoden 2030 lainamäärätavoitteen saavuttaminen edellyttää muista sopeutuksista riippumatta investointien karsintaa tällä hetkellä esitetyistä tasoista. Investointiohjelmaesitykset ovat kasvaneet edellisestä ohjelmasta oleellisesti palveluverkkosuunnitelmissa ehdotettujen tilalaajennusten, tarkentuneiden kuntoarvioiden, uusien asuntoalueiden rakentamisehdotusten ja lukuisten muiden tekijöiden summana. Talonrakennuksen investointiohjelmat voidaan viimeistellä vasta valtuuston palveluverkkosuunnitelmapäätösten jälkeen.

Prosessin eteneminen

Kaupunginhallitus antaa taloussuunnitelmakehyksen ja laadintaohjeet 15.6.2026. Kaupunginhallituksen kesäkuun kokouksessa käsitellään myös alustava investointiohjelma. Kehyksen ja investointiohjelman laadinnassa huomioidaan talous- ja konsernijaoston käymä keskustelu ja linjaukset kehyksen ja valmistelun reunaehdoista ja tavoitteista.

Lauta- ja johtokunnat tekevät kehyksen mukaiset talousarvioesityksensä syyskuun aikana ja antavat samassa aikataulussa lausuntonsa investointiohjelmaan.

Investointiohjelma, talousarvio ja -suunnitelma sekä veroperusteet tuodaan samanaikaisesti kaupunginhallituksen käsittelyyn lokakuussa ja kaupunginvaltuuston päätettäväksi 16.11.2026.

Ehdotus
Esittelijä: Iiris Laukkanen, kaupunginjohtaja

Talous- ja konsernijaosto merkitsee taloussuunnitelmakehyksen valmistelutilanteen tiedoksi ja käy keskustelun kehysvalmistelun reunaehdoista ja tavoitteista.

Käsittely

Talousjohtaja Kirsi Rinne selosti asiaa.

Pykälän käsittelyn aikana kokouksen puheenjohtaja Lassi Markkanen poistui ja talous- ja konsernijaosto valitsi yksimielisesti tilapäiseksi puheenjohtajaksi Nea Kareniuksen.

Päätös
Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Kaupunginhallitus, 15.06.2026, § 181

Valmistelijat / lisätiedot:

Henri Seppänen, Taloussuunnittelupäällikkö, henri.seppanen@jarvenpaa.fi

Liitteet

1 Liite 1 Kehys 2027 Järvenpään kaupunki
2 Liite 2 - Muutostekijät Kehys TA2027 palvelualueittain
3 Liite 3 - Talousarvion tekninen laadintaohje TA2027

Oheismateriaali

1 Oheismateriaali 1 - TA2027 Kehys esitys
2 Oheismateriaali 2 - Muutostekijät Kehys TA2027 kaupunki
3 Oheismateriaali 3 - laskennallinen sopeutus alueittain
4 Pöytäkirjan ote yhteistyötoimikunnan kokous 2026 06 10

Näkymä taloussuunnittelukauteen

Kaupungin taseessa oli vuoden 2025 lopussa 29,9 Me euroa kertynyttä ylijäämää. Kuluvan vuoden alkuperäinen talousarvio laadittiin 4,9 Me euroa alijäämäiseksi ja muutetussa talousarviossa (05/2026) alijäämä on 6,1 Me. Viimeisimmän tilinpäätösennusteen mukaan kaupungin talous toteutuisi tulokseltaan kuluvana vuonna noin 5,8 Me alijäämäisenä. Taseeseen kertynyttä ylijäämää olisi näin ollen vuoden lopussa jäljellä 24,1 Me. Tilinpäätösennusteen toteutuessa lainakannan kasvu kuluvana vuonna olisi noin 10,2 Me, jolloin sitä olisi vuoden lopussa 24,1 Me. Mikäli tilinpäätös toteutuisi muutetun talousarvion (KV 18.5.2026 § 30) mukaisesti kaupungin tulos olisi 6,1 Me alijäämäinen ja ylijäämäpuskuria olisi vuoden lopussa 23,8 Me. Muutetun talousarvion mukaisesti lainaa otettaisiin 11,4 miljoonaa euroa, jolloin velkaa olisi vuoden lopussa 250,34 miljoonaa.

Talouden toipuminen taantumasta ei ole käynnistynyt odotetusti ja talouskasvu on hidasta, mikä heijastuu kaupungin kaikkiin verotuloihin sekä tuleviin talouden näkymiin. Tilitykset ovat odotettua heikompia, koska työttömyys pysyy korkealla, yritysten toimintaedellytykset ovat heikentyneet ja rakentaminen on vähäistä. Työttömyyden kasvun seurauksena kuntien kustannukset työttömyyden hoidosta ja etuusvastuista ovat kasvaneet merkittävästi korkeammiksi kuin valtion kompensaatio vuoden 2025 alussa kuntien vastuulle siirtyneistä TE-palvelujen järjestämisestä on. Verorahoitusta heikentää edelleen myös hyvinvointialueuudistuksen seurauksena toteutuneet valtionosuusleikkaukset. Vuonna 2026 sote-leikkaus Järvenpään valtionosuuksiin on 9,9 miljoonaa euroa. Valtiontalouden heikko tila heijastuu kuntiin vuonna 2027 valtionosuusleikkauksina, joita oletettavasti on luvassa myös tuleville vuosille. Valtakunnallisten rahoitusuudistusten etenemisestä ei ole varmuutta. Valtionosuusjärjestelmän ja kiinteistöverotuksen uudistukset voivat toteutuessaan vaikuttaa merkittävästi kaupungin rahoituspohjaan. Kokonaisuudessan taloussuunnitelmavuosien verorahoituksen tasoon kohdistuu siis merkittäviä heikennyksiä ja jälleen myös merkittäviä epävarmuuksia tulevista muutoksista.

Tämänhetkisin tiedoin kaupungin verorahoitus on taloussuunnitelmakaudella vuosittain 0,6-6,7 Me heikompi aiempaan taloussuunnitelmaan nähden. Investointimäärärahaesitykset ovat aiempaa korkeampia, ja tehtävien ja palvelujen lisääntyessä, palvelutarpeiden muuttuessa ja kustannusten kasvaessa myös toimintaan kohdistuu menopaineita. Poikkeuksellisesti menoissa on myös merkittäviä vähennyksiä mm. ateria- ja siivouspalvelujen uuden sopimuksen ja henkilöstön sivukulujen madaltumisen myötä. Korkotasot ovat nousseet, mikä yhdessä kasvavien lainamäärien kanssa lisää merkittävästi kaupungin kustannuksia. Nykyisillä veroasteilla, investoinneilla, palveluilla ja kustannustasoilla kaupungin rahoitus on riittämätön kattamaan sekä toiminnasta että investoinneista aiheutuvat menot.

Kehyksen laadintaperiaatteet
Kehys laaditaan vuosiksi 2027-2030. Aikaisempien vuosien laadintaperiaatteiden mukaisesti sitovuustasojen määrärahat ovat nettositovia koko taloussuunnitelmakauden osalta. Näin ollen, mikäli sitovuustasolla jää käyttämättä määrärahaa vuodelta 2027, voivat lautakunnat esittää vuoden 2027 tilinpäätöksen laadinnan yhteydessä käyttämättä jääneitä määrärahoja vastaavia kertaluonteisia määrärahalisäyksiä tuleville vuosille. Vastaavasti mikäli määräraha ylittyy, tulee lautakunnan esittää viimeistään vuoden viimeiselle valtuustolle, miten ylitys katetaan saman taloussuunnitelmakauden myöhempinä vuosina.

Järvenpään Veden kehyksen laadinnassa on tarkasteltu liikelaitoksen tulorahoituksen riittävyyttä suhteessa käyttötalous- ja investointimenoihin. Liikelaitoksen tuloksen tulee olla riittävä siten, että vesilaitoksen menot saadaan katettua ilman lainarahoitusta. Tavoitteeseen päästäkseen Veden tulee tasapainottaa asiakasmaksutulot eli rahoitus sekä toimintakulut ja investoinnit toisiinsa.

Keski-Uudenmaan työllisyysalueen osalta toiminnan rahoitus tulee yhteistoimintakunnilta ja tulos tasataan nollaksi lisälaskutuksin tai hyvityksin tilinpäätöksessä. Muista sitovuustasoista poiketen työllisyysalueelle annetaan bruttomenokehys, johon työllisyysalueen tulee valmistella talousarvioesityksensä.

Talousarvioseuranta
Aikaisempien vuosien tapaan valtuustolle tehtävä laajempi talousarvioseuranta esitetään tehtävän kansallisen taloustietojen raportoinnin aikataulussa, jolloin osavuosikatsaus tehdään 6 kuukauden tilanteesta. Lisäksi talous- ja konsernijaostolle ja kaupungin johdolle raportoidaan taloustilanteesta kuukausittain ja lautakunnille vähintään kvartaaleittain.

Rakenteelliset muutokset
Käyttötalousosan sitovuustasoihin ei esitetä muutoksia. Investointiosassa esitetään luovuttavan kehitysinvestointien sitovuustasosta, johon varatut määrärahat on karsittu kokonaisuudessaan investointiohjelmasta.

Taloussuunnitelmakehyksen valmistelun reunaehdot
Kaupungin uudessa strategiassa yhtenä päämääränä on elinvoimainen kasvukaupunki, jonka yhtenä teemana on tasapainoinen talous ja harkittu rahoitus. Strategian mittareiden tavoitearvot asetetaan osana talousarviovalmistelua syksyllä 2026, joten kehystä ei ole voitu laatia numeeristen tavoitteiden pohjalta. Aiemman

strategian tavoitteena oli, että taseen kertynyt ylijäämä vuonna 2030 olisi vähintään 25 miljoonaa euroa (470 euroa/asukas) ja lainamäärä korkeintaan 301 miljoonaa euroa (5640 euroa/asukas).

Heikentyneistä rahoitusnäkymistä ja kasvavista menoista johtuen kaupungin talous ei ole tasapainossa. Ilman toimenpiteitä kaupungin talous jää pysyvästi alijäämäiseksi ja lainamäärä kasvaa nopeasti nousten vuonna 2032 huippuunsa 346 miljoonaan eli yli 106 miljoonaa euroa vuoden 2025 tilinpäätöstilannetta korkeammalle. Kehyksessä taloutta on tasapainotettu aiempia taloustavoiteita maltillisemmin, mutta kuitenkin siten, että taloussuunnitelmakausi on kokonaisuutena niukasti ylijäämäinen. Investointitaso on kaupungin kantokykyyn nähden liian korkea, joten investointien karsintaan ja ajoittamiseen pyritään edelleen taloussuunnitelman jatkovalmistelussa.

Yleisesti talouden rakenteellisessa tasapainottamisessa voidaan hyödyntää toimintaan kohdistuvia sopeutuksia, investointeihin tehtäviä karsintoja ja veroperusteisiin tehtäviä muutoksia. Kaupunki on koko vuosikymmenen toteuttanut toimintaan kohdentuvia sopeutuksia ja näyttäytyy nykyisellään kuntavertailussa yhtenä Suomen taloudellisimmin palvelunsa järjestävistä kunnista. Toimitilaverkkoa on taloussuunnitelmassa arvioitu kehitettävän palveluverkkoratkaisujen mukaisesti, joten suuremmat sopeutukset käyttötaloudesta ilman, että päätetään vähentää tarjottavien palvelujen määrää ja valikoimaa, ei ole helposti tunnistettavissa. Tästä johtuen kehys on tasapainotettu laskennallisesti kohdistamalla toimintaan vuodesta 2028 alkaen pysyvä 3,3 miljoonan euron vuosittainen toimintakatesopeutus. Vastaava sopeutus voidaan myöhemmin, niin päätettäessä kattaa myös veroperusteisiin tehtävin muutoksin. Vuoden lisäaika mahdollistaa sopeutustoimien paremman valmistelun ja laajemman keskustelun toimeenpantavien sopeutuskeinojen priorisoinnista. Lisäaika tarkentanee myös näkymiä kaupungin tulevasta rahoituspohjasta, jolloin toimenpiteet saadaan toteutettua varmemmin tarpeen- ja tarkoituksenmukaisessa laajuudessa.

Talousarviokehys 2027-2030
Kehyksen laadinnassa on huomioitu kaupungin nykyinen taloustilanne sekä viimeisimmät taloussuunnitelmakautta koskevat verotulo- ja valtionosuusennusteet, viimeisimmät käytettävissä olevat tiedot kuntien muuttuvista tehtävistä, rahoitus- ja kustannuseristä, muut pakottaviksi arvioidut toiminnan muutostekijät sekä kehyksen laadinta-aikataulussa päivitetty alustava 10-vuotinen investointiohjelma. Kehys on laskelmissa tasapainotettu laskennallisella 3,3 miljoonan euron toimintakatesopeutuksella vuodesta 2028 alkaen. Vuodelle 2027 ei ole sisällytetty sopeutustoimia ja veronperustemuutoksia.

Taloussuunnitelman lähtökohtana on voimassa oleva muutettu taloussuunnitelma vuosille 2026-2028 (KV 26.5.2024 § 42) ja vuoden 2026 viimeisin täydennetty tilinpäätösennuste.

Taloussuunnitelmakehyksen mukainen kaupungin neljän vuoden yhteenlaskettu tulos on 0,2 miljoonaa euroa ylijäämäinen ja vuoden 2027 tulos on 6,3 Me alijäämäinen. Taseen kertynyt ylijäämä laskee vuonna 2027 ja on vuoden lopussa noin 17,9

miljoonaa euroa, jos vuosi 2026 toteutuu ennusteen mukaisesti. Taloussuunnitelmakauden lopussa vuonna 2030 taseen kertynyt ylijäämä on 24,4 miljoonaa euroa.

Taloussuunnitelmakauden nettoinvestoinnit ovat alustavan investointiohjelman mukaisesti 169,5 miljoonaa euroa. Koko 10-vuotiskauden nettoinvestointitaso on investointiohjelmassa yhteensä 336,3 miljoonaa euroa. Lainaa nostetaan taloussuunnitelmakaudella yhteensä 62,2 miljoonaa euroa ja vuonna 2027 22,7 miljoonaa euroa. Lainaa on suunnitelmakauden päättyessä 311,3 miljoonaa euroa eli 72,4 miljoonaa enemmän kuin vuoden 2025 tilinpäätöksessä. Lainaa on vuoden 2030 lopussa 6 306 euroa/asukas.

Käyttötalous
Kehykseen sisältyy aikaisempien taloussuunnitelmien yhteydessä hyväksytyt sopeutusvaatimukset ml. aiemmilta vuosilta siirtyneet sopeutusvelvoitteet, joiden toteuttaminen on osa sitovaa talousarviota. Vuodelle 2027 ei ole asetettu uusia sopeutusvaateita. Konsernipalvelujen määrärahoissa on voimassa olevan taloussuunnitelman mukaisesti vuosille 2027 ja 2028 opetuksen ja kasvatuksen siirtyneiden sopeutusvelvotteita koskevat riskivaraukset. Riskivarausten lopullinen käsittely ratkaistaan syksyllä osana taloussuunnitelman jatkovalmistelua.

Toiminnan kustannuksiin kohdistuu merkittäviä kasvupaineita. Kehyksen valmistelussa on huomioitu tunnistetut, välttämättömät menolisäykset ja muut varmistuneet tehtävämuutoksiin ja hinnankorotuksiin perustuvat muutokset. Euromääräisesti merkittävimmät menolisäykset aiheutuvat työttömyysetuusvastuista, palkankorotuksista ja kotikuntalaskutuksesta. Kuluja alentavina tekijöinä kehyksessä on huomioitu edullisempi ateria- ja siivouspalvelusopimus, henkilöstön sivukuluprosenttien muutokset ja aiempien tehtyjen keskitettyjen palkankorotusvarausten purku.

Sitovuustasoiset kehykset on esitetty liitteessä 1 ja kehyksessä toistaiseksi huomioidut muutostekijät perusteluineen on esitetty liitteessä 2. Vuoden 2030 yleinen henkilöstökulujen ja palvelujen hinnankorotus sisältyy kehyslaskelmissa Konsernipalvelujen määrärahaan ja tullaan oikaisemaan sitovuustasoille taloussuunnitelmaesitykseen.

Muutamista muutostekijöistä ei tällä hetkellä ole käytettävissä kustannusarviota tai muutostekijöinä huomioidut eurot perustuvat alustaviin tietoihin ja laskelmiin. Summia tarkennetaan valmistelun edetessä ja muutosten täsmentyessä ja tarkentuneet tiedot huomioidaan kaupunginjohtajan taloussuunnitelmaesitykseen.

Kehyksen mukainen toimintakatteen alijäämän kasvu ilman käyttöomaisuuden myyntivoittoja vuonna 2027 on 2,3%.

Käyttöomaisuuden myyntivoittoja arvioidaan kertyvän vuosina 2027-2030 18,4 miljoonaa euroa. Maanmyyntien aikataulu, hankkeet ja eurot on tarkennettu viimeisimpien myyntiarvioiden mukaisiksi osana investointiohjelmavalmistelua. Tulosvaikutteisten myyntivoittojen määrä vaihtelee taloussuunnitelmakaudella 3,5 - 6 miljoonassa eurossa vuosittain.

Sisäiset erät on huomioitu kehyksessä voimassa olevan taloussuunnitelman mukaisina. Sisäiset erät ja mahdolliset palvelualueiden tehtävänjakoon liittyvät määrärahasiirrot tarkennetaan kaupunginjohtajan taloussuunnitelmaesitykseen.

Verorahoitus
Verorahoitus perustuu Kuntaliiton huhtikuussa julkaisemiin verotuloennusteisiin ja Valtionvarainministeriön ja Kuntaliiton ennakollisiin valtionosuuslaskelmiin. Verotuloennusteet ja valtionosuusratkaisut täsmentyvät syksyn aikana ja ne päivitetään viimeisimpien tietojen mukaisesti seuraavissa talousarvion ja -suunnitelman käsittelyvaiheissa. OKM:n alaiset valtionosuudet on arvioitu käytössä olevien suoritetietojen perusteella vuoden 2026 tilanteeseen nojaten.

Veroperusteisiin ei ole esitetty kehyksessä muutoksia.

Rahoituskulut ja investoinnit
Kehyksessä on huomioitu alustavan investointiohjelman mukaiset taloussuunnitelmakaudelle ajoittuvat investoinnit ja näistä aiheutuvat poistot sekä lainat ja lainojen rahoituskulut.

Taloussuunnitelmakauden investointimenot ovat korkeat vaihdellen 37,4 - 46,6 miljoonassa eurossa vuosina 2027-2030. Tulorahoitus ei riitä investointien rahoittamiseen, joten lainaa otetaan suunnitelmakaudella lisää yhteensä 62,2 Me. Investointien seurauksena poistot kasvavat vuoden 2026 tasosta 1,5 miljoonalla eurolla vuoteen 2030 mennessä. Lainaa on suunnitelmakauden päättyessä yhteensä 311,3 miljoonaa euroa eli 6 306 euroa/asukas.

Investointiohjelmien kasvaminen edellisestä investointiohjelmasta johtuu palveluverkkosuunnitelman mukaisista investointilisäyksistä ja tarkentuneista kustannusarvioista, sekä esitetyistä lisäyksistä uusien asuntoalueiden rakentamiseen, keskustan kehittämiseen ja yritysalueisiin sekä irtaimistoinvestointeihin.

Uusien nostettavien lainojen korkotasoa on markkinakehityksen heikennyttyä nostettu 3,25 prosenttiin. Kaupungin korkea lainamäärä ja sen kasvaminen edelleen lisää korkokuluja vuoden 2026 ennusteesta 3,5 miljoonalla vuoteen 2030, jolloin korkokulut ovat noin 10,3 Me vuodessa.

Yhteenveto
Kehyslaskelman mukainen kaupungin tulos on 6,3 miljoonaa euroa alijäämäinen vuonna 2027 ja taseen kertynyt ylijäämä on vuoden 2027 lopussa noin 17,9 miljoonaa euroa vuoden 2026 toteutuessa ennusteen mukaisesti. Suunnitelmavuosina ylijäämä kasvaa ollen noin 24,4 vuoden 2030 lopussa. Lainamäärä lisääntyy taloussuunnitelmakaudella yhteensä 62,2 Me. Lainaa on suunnitelmakauden päättyessä yhteensä noin 311,3 Me eli 6306 euroa/asukas.

Yhteistoimintamenettely

Kehysesitys on esitelty yhteistyötoimikunnalle 10.6.2026. Ote toimikunnan pöytäkirjasta on esitetty pykälän oheismateriaalina.

Prosessin eteneminen
Kaupunginhallitus antaa 15.6.2026 taloussuunnitelmakehyksen ja laadintaohjeet.

Samassa kokouksessa käsitellään myös alustava investointiohjelma. Lautakunnat tekevät omat, kehyksen mukaiset talousarvioesityksensä syyskuun aikana ja antavat samassa aikataulussa lausuntonsa investointiohjelmaan. Mikäli lautakunnilla on haastetta toteuttaa toimintansa kehyksen mukaisten määrärahojen puitteissa, tulee lautakuntien tunnistaa sopeutustoimet, joilla lautakunta varmistaa sitovien taloustavoitteiden saavuttamisen.

Kehysesityksen mukaisesti kaupungin taloutta on tarkoitus tasapainottaa vuodesta 2028 alkaen vuosittaisella 3,3 miljoonan euron toimintakatesopeutuksella. Vastaava sopeutus voidaan myöhemmin niin päätettäessä kattaa myös veroperusteisiin tehtävin muutoksin. Tarkempi ohjeistus ja aikataulut toimenpiteiden työstämiselle ja vaihtoehtoisten sopeutuskeinojen arvioinnille ja toimeenpantavien toimien priorisoinnille määritetään myöhemmin, mutta lautakuntien tulee ennakoiden valmistautua tunnistamaan sopeutustoimet, joilla toimintakatetta voidaan parantaa. Toimenpiteiden tunnistamisessa ei tule pitäytyä laskennallisiin, palvelualuekohtaisiin summiin, vaan tunnistaa kaikki toimenpiteet, joilla käyttötalouteen voidaan vaikuttaa. Laskennalliset sitovuustasoille kohdistuvat sopeutusodotukset vuodesta 2028 alkaen on esitetty oheismateriaalissa 3.

Kehyslaskelmat täsmennetään viimeisimpien investointi-, verorahoitus- ja muutostekijätietojen mukaisesti syys-lokakuussa.

Investointiohjelma, talousarvio ja -suunnitelma sekä veroperusteet tuodaan samanaikaisesti kaupunginhallituksen käsittelyyn loka-marraskuussa ja kaupunginvaltuuston päätettäväksi 16.11.2026.

KR

Ehdotus
Esittelijä: Iiris Laukkanen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää

1. hyväksyä nelivuotisen taloussuunnitelmakehyksen vuosille 2027-30 liitteessä 1 esitetyn mukaisesti.
2. antaa lauta- ja johtokunnille toimiohjeen valmistella kehyksen mukaiset talousarvioesityksensä 30.09.2026 mennessä. Mikäli lautakunnilla on haasteita pysyä taloussuunnitelman mukaisissa kehyksissä, tulee lautakuntien listata toimenpiteet, joilla sitovien taloustavoitteiden toteutuminen varmistetaan.
3. antaa lautakunnille toimiohjeen käynnistää valmistelu vuoden 2028 toimintasopeutuksen mahdollistavien toimenpiteiden tunnistamiseksi.

Päätös
Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Tarkastuslautakunta, 09.09.2026, § 23

Valmistelija / lisätiedot:

Ville Rantanen, tarkastuslautakunnan sihteeri, ville.rantanen@jarvenpaa.fi

Liitteet

1 Tarkastuslautakunnan TALOUSARVIO 2027.pdf

Kuntalain 121 §:n 2 momentin 6 kohdan mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on valmistella kunnanhallitukselle esitys arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Pykälän 3 momentin mukaan kunnanhallitus voi poiketa tarkastuslautakunnan esityksestä lautakuntaa koskevaksi talousarvioksi talousarvioesityksen yhteensovittamiseen liittyvästä perustellusta syystä.

Vuoden 2027 talousarvio on valmisteltu kaupunginhallituksen 15.6.2026 §:ssä 181 hyväksymän taloussuunnitelmakehyksen mukaiseksi.

Ehdotus

Tarkastuslautakunta päättää osaltaan hyväksyä liitteenä olevan talousarvion vuodelle 2027.

Päätös
Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

JÄRVENPÄÄ
Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Järvenpään asianhallintajärjestelmässä

§ 24
Tarkastuslautakunnan kokoukset 2027

JARDno-2026-1179

Valmistelija / lisätiedot:

Ville Rantanen, tarkastuslautakunnan sihteeri, ville.rantanen@jarvenpaa.fi

Järvenpään kaupungin hallintosäännön 121 §:n mukaan toimielin pitää kokouksensa päättämänään aikana ja päättämässään paikassa. Kokous pidetään myös, milloin puheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai enemmistö toimielimen jäsenistä tekee puheenjohtajalle esityksen sen pitämisestä. Puheenjohtaja voi perustellusta syystä peruuttaa kokouksen.

Tarkastuslautakunta päättää osaltaan kokousajankohdat vuodelle 2027.

KEVÄT 2027

ke 20.1.2027

ke 17.2.2027

ke 10.3.2027

ke 31.3.2027

ke 7.4.2027

ke 21.4.2027

ke 12.5.2027

ke 9.6.2027

SYKSY 2027

ke 8.9.2027

ke 6.10.2027

ke 3.11.2027

ke 24.11.2027

ke 8.12.2027

Kokousten ehdotetaan alkavan kello 17.00, ellei muuta ilmoiteta.

Ehdotus

Tarkastuslautakunta päättää hyväksyä edellä esitystekstissä todetut kokousajankohdat.

Päätös
Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Muutoksenhakukielto

§21, §22, §23, §24

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai valitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL136 §, HallintoprosessiL 6 § 2 mom.)

- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)

- etuosto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §).

- varhaiskasvatuslain 57 §:n mukaista huomautusta tai huomion kiinnittämistä (VarhaiskasvatusL 63 § 2 mom.)